

Yttrande över "Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)"

Boverkets ställningstagande

Boverket avgränsar sitt yttrande till Forskningsfinansieringsutredningens slutbetänkande.

Boverket tillstyrker huvudförslaget i utredningen "Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)" om att inrätta en ny statlig organisation för extern forsknings- och innovationsfinansiering, bestående av tre nya myndigheter: Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten.

Boverket tillstyrker att de fem myndigheter som idag fördelar externa forsknings- och innovationsmedel (Formas, Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova) avvecklas; att den externa forskningsfinansieringen vid Energimyndigheten upphör, samt att övriga myndigheter som fördelar forskningsmedel också ska upphöra med detta.

Boverket tillstyrker utredningens förslag att det för Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten ska finnas en formell grupp för strategisk samordning bestående av myndighetscheferna.

Boverket tillstyrker också förslaget att det för de tre nya myndigheterna ska finnas en formell grupp för operativ och administrativ samordning bestående av de personer som myndighetscheferna utser.

Boverket tillstyrker utredningens förslag att regeringen bör låta utreda så kallade indirekta kostnader.

Boverkets synpunkter

Boverket lämnar även följande synpunkter.

Boverket delar utredningens uppfattning att den föreslagna myndighetsstrukturen har bättre förutsättningar än den nuvarande att stödja svensk forskning och innovation, eftersom den blir mer anpassad till samhällsutvecklingen och främjar samarbete. Boverket välkomnar därför förslaget att införa en ny myndighetsstruktur som inte utgår från sektorsansvar, utan som är funktionsinriktad.

Boverket har i andra sammanhang pekat på vikten av att angelägen forskning inte försummas på grund av att forskningsmedlen splittras mellan för många myndigheter och statliga forskningsfinansiärer. Förslaget att ändra finansiering från ett tjugotal olika myndigheter till finansiering via tre nya myndigheter med tydlig funktionslogik kan förväntas minska den risken väsentligt.

Boverket har tidigare framhållit att det behövs mer kunskap om pågående samhällsförändringar och ny forskning när nya utmaningar växer fram, där såväl grundforskning som tillämpad forskning inom samhällsbyggnadsområdet kommer till stånd. Boverket är positivt inställt till att de tre nya myndigheterna ges mandat att finansiera både grundforskning och tillämpad forskning, så kallad behovsforskning.

Inom de nuvarande stora forsknings- och innovationsprogrammen kring hållbart samhällsbyggande har viktiga pusselbitar saknats eftersom stort fokus ligger på samhällsvetenskap och ekonomi samtidigt som finansiering av samhällsbyggnadsforskning inte har varit tillräckligt för att möta samhällsbehoven. Med de formella samordningsgrupperna skapas en samverkansplattform där finansiärerna gemensamt kan ta initiativ så att den statliga externa forsknings- och innovationsfinansieringen täcker alla relevanta samhällsområden, inklusive samhällsbyggnadssektorn.

Boverket anser att med den nya organisationen för fördelning av externa forsknings- och innovationsmedel kommer Myndigheten för strategisk forskning bättre kunna styra medlen dit de bäst behövs för att bemöta de stora samhällsutmaningarna. Eftersom Boverket inte är en av myndigheterna som finansierar forskning eller innovation innebär den föreslagna organisationen sannolikt att myndigheten ges bättre tillgång till forskningsbaserad kunskap.

Vetenskapsmyndighetens tänkta gränsdragning mellan Vetenskapligt råd 3, som ska besluta om fördelning av medel till forskning inom samhällsvetenskap samt humaniora och konst, och Vetenskapligt råd 4, som ska besluta om fördelning av medel till forskning inom teknik, kan medföra att områden som fysisk planering, fysisk miljö och gestaltning, byggnadsteknisk forskning, rättsvetenskaplig eller ekonomisk forskning inom samhällsbyggnadsområdet kan komma att falla mellan stolarna, vilket kan försvåra för forskare med sådan inriktning att beviljas forskningsmedel.

Ledamöterna till Vetenskapsmyndighetens fyra beslutande vetenskapsråd är tänkta att utses genom så kallat elektorsval. Att inte nämna samhällsbyggnad som ett särskilt ämne kan försvåra för forskare inom områden som arkitektur och fysisk planering att väljas in som ledamöter i dessa vetenskapliga råd. Därmed kan det bli svårt att påverka grundforskningen inom områden som är strategiskt viktiga för Boverkets förvaltningsansvar.

Samhällsutmaningar såsom kriminalitet, otrygghet och utanförskap har kopplingar till den fysiska miljön, bebyggelsen och offentliga platser. För att Boverket ska få bättre förutsättningar att bidra med kunskap som kan påverka samhällsutvecklingen ger förslagen om en myndighet för strategisk forskning bättre förutsättningar än nuvarande finansieringsorganisation. Det behövs dock göras ännu tydligare att samhällsbyggnadsområdet är ett viktigt forskningsområde.

En observation är frånvaron av diskussion kring vikten av nyttogörande av forskning och att kunskap genererad genom forskning ska kunna tillämpas och nyttjas inom rimlig tid.

I detta ärende har stf. generaldirektör Yvonne Svensson beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Föredragande har varit handläggare Micael Nilsson . I den slutliga handläggningen har också stf. rättschef Carl-Magnus Oredsson och enhetschef Magnus Jacobsson deltagit.

Yvonne Svensson
stf. generaldirektör

Micael Nilsson
handläggare

Kopia till:
fyll i enligt RK:s missiv@regeringskansliet.se
petter.troedsson@regeringskansliet.se